

Muzej ljudske revolucije
Slovenije

Bogato gradivo

Ze med vojno se je pokazala potreba po zbiranju dokumentov in podatkov z vseh področij narodnoosvobodilnega gibanja. S tem namenom so 12. 1. 1944 z odlokom OF ustanovili »Znanstveni inštitut pri IOOF«. Delo tega inštituta je 1948. prevzel novoustanovljeni Muzej narodne osvoboditve, ki se je 1955. leta preselil v obnovljeni Cekinov grad, bivši Lambergov dvorec iz konca 18. stoletja. Čez sedem let se je preimenoval v Muzej ljudske revolucije Slovenije, razširil svoje delovanje še na predvojno obdobje in pripravil stalno razstavo.

Danes muzej hrani v svojih depojih okoli 12.000 muzejskih predmetov in 180.000 fotografij. Tu je tudi edinstvena zbirka umetniških del, nastalih med vojno, najbolj znana je zbirka partizanske grafike in risbe (okoli 17.000).

Muzejski delavci obdelujejo gradivo predvojnega, vojnega in povojnega obdobja v SR Sloveniji. Poleg inventariziranja in zbiranja podatkov se ukvarjajo še z raziskavo vseh treh obdobij na političnem, gospodarskem in kulturnem področju. Iz svojega bogatega gradiva pripravljajo razstave, ki potujejo po domovini in tujini, v posebej pripravljeni dvorani pa se vrstijo gostujoče razstave.

Stalna razstava, ki je postavljena v petih dvoranah, nas popelje z bogatim slikovnim gradivom in muzejskim materialom od prvih predvojnih začetkov delavskega gibanja do prvih organiziranih poskusov vstaje, okupacije, narodnoosvobodilne borbe in nasilja okupatorja. V četrti dvorani si lahko ogledamo oris kulturnega in likovnega življenja med vojno. V ostalih dvoranah je prikazano še partizansko šolstvo, v avlah pa partizanska saniteta, partizanska tehnika in tiskarne ter partizanske delavnice, kurirske zveze in denarni zavod.

Muzej ljudske revolucije Slovenije je odprt: torek in četrtek od 9. do 13. ure, sredo, petek, sobota in nedelja od 9. do 13. ure in od 15. do 18. ure. Vstopnina za otroke, dijake in študente je 3 din, ostali 5 din.

Muzej ljudske revolucije Slovenije ima svoje depandanse: Spominski kompleks Urh pri Ljubljani — kjer je stalna razstava žrtev belogardističnega nasilja; Baza 20 na Kočevskem Rogu — kjer je stalna razstava o delovanju vodstvenih organov osvobodilnega boja; Muzej slovenskih izgnancev v Brestanici — kjer so prikazane priprave in potek nacističnega izganjanja Slovencev med okupacijo in njihovo življenje v izgnanstvu; Trebče pri Podsredi, spominska soba Tito v Sloveniji — kjer je prikazano življenje in delo Tita v mladosti in njegovo revolucionarno delovanje v Sloveniji; Tiskarna Podmornica — kjer je bila prva ilegalna tiskarna v okupirani Ljubljani; Goričane pri Medvodah — kjer je spominska soba pokrajinske konference KPJ za Slovenijo.

Poezija

Da bi ne bilo nikoli več vojn...

Naš občan Miro Medvešek je pripravil tretjo pesniško zbirko. Naslov te zbirke bo: »Od Muljave do Šmarjete«. V prvih dveh zbirkah: »Žužemberk« in »Naših dni podobe«, obe sta posvečeni našim borcem in borbi našega naroda za svobodo — so pesmi odrasčajočega otroka, ki je videl in doživljal vse vojne strahote. V tej zbirki, ki bo izšla — so pesmi, ko vojne ni več in je tudi naj nikoli ne bi bilo.

Objavljamo nekaj verzov:
... Zdaj pa ni, zdaj pa ni
več v Soteski, ob gradu, pri mostu, pri žagi
— ne sivih, ne belih, ne rdečih straž...
Zdaj straži v tej vsega prelepi dolini
— hmelj!

Vsi bomo šli počasi...
počasi, kot Krka počasi
— pri Straži čez jez...

Pozdravljen, Žužemberk!
Pozdravljena, milina KRKE
— med bregova ujeta!

Poglejte ljudje, kako se je sonce razlilo v polje
med njive in med kozolce — pri Zagradcu!?
— Zavidam Ti sonce, ker vidiš vsak dan to lepoto!
... Jaz pa jočem s stisnjenimi pestmi,
skrušen — med asfaltom in med betonskimi bloki!
— O, žalost, saj si težja od smrti!

... Kolikor je vrb ob Radulji
in težkega grozdja v Goriški Gori
in v vsej Šmarjeti
— je v meni žalosti!

... Joj, ljudje, zakaj ne ljubite Te zemlje?
... Kaj še vračamo vsej tej lepoti?
— Odhajamo!

Na koncu še to: Miro Medvešek je name-nil izkupiček od prvih dveh zbirk Zavodu za gluho mladino v Ljubljani, kot skromen prispevek in v spodbudo drugim.

Iz dnevnika
malega
Šiškar-ja

Seeda

Naj povem, da sem bil na morju in da je bilo vse skupaj eno veliko s... Si sploh ne upam napisati, toda kaj boljšega se tudi ne spomnim.

Sli smo, kot vsako leto, v avtokamp. Postali smo jako slabe volje že zato, ker je izredno težko postavljati šotor z dežnikom v roki. Morali bi izumiti dežnik, ki bi se lahko kam pritrdil, na hrbet, recimo, kajti zabijati kline z marelo v eni roki se res ne da. A zakaj smo rabili dežnike? Zato, ker je lilo kot iz škafa. Pa ne le prvi dan. Tudi drugi dan, pa tretji. Skratka, na morju smo zdržali le teden dni.

V šotoru je jako fino, kadar dežuje, saj se ti zdi, da si se resnično spojil z naravo. To je prvi dan rekel ata, ko je bil še malo fajhten (bila je to seveda notranja vlaga) in optimistično razpoložen, toda je mene ta narava preveč spominjala na čisto navaden dež in luže in sem rekel, da z omenjenim nikakor nočem biti spojen in da grem domov.

No, lažem, ves čas vseeno ni deževalo. Peti dan je zjutraj posijalo sonce. Svet je bil nenadoma lepši in celo na kavo in praške smo pozabili. Toda še predno smo pozajtrkovali, se je spet stemnilo in zopet jovo na novo.

Ker sem že omenil praške, moram povedati, da sem zelo jezen nanje. Prinesla nam jih je teta Meri iz Nemčije, kar bi bilo sicer v redu, toda je včasih nosila k nam igrače in sladkarije, zdaj pa vse proste tine darežljivostne kapacitete zasedeta ata in mama s kofetom in detergenti. A mi otroci se naj pa zdaj s praškom igramo?

Še najbolj so se z naravo spojili neki švabi iz sosednjega šotora. Vsega šmenta so prinesli s seboj, samo praškov ne, kajti takih reči človek ne nosi s seboj, ko pa jih lahko kupiš v vsaki trafiki. No, pa so bili po treh tednih bivakiranja tako zasvinjani in tako naravni, da je kar smrdelo od njih.

Skratka, letos smo imeli zanič počitnice. Ob morju dež, meduze, doma stabilizacijski paketi — saj človek se bo res moral bolje seznaniti z naravo...

Srečko

Dopisujte v
vaše
glasilo

tribuna 15